

Sylwia Wuszkan, Klemens Macewicz

Poborszów, pow. Koźle

Informator Archeologiczny : badania 4, 193-194

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

zabytków ceramicznych z tego czasu oraz wykonanie dokładnego planu grodziska.

Prace pomiarowe doprowadziły do sporządzenia nowego planu sytuacyjno-wysokościowego, który różni się zasadniczo od amatorskiego szkicu z roku 1898, ujawniając przede wszystkim przebieg dawnych linii obronnych.

Kilka odkrywek badawczych na majdanie i na wale I przyniosło wstępne rozeznanie głównych elementów stratygrafii obiektu. Stwierdzono, iż w wale (przynajmniej na badanym odcinku) nie ma żadnych reliktyw kamiennych, lecz ślady konstrukcji drewniano-ziemnej. Zdaje się to popierać wysuniętą przed paroma laty hipotezę, iż pierwsze fortyfikacje kamienne zastosować mógł Konrad dopiero w latach 40-tych w. XIII.

Znaleziska ceramiczne pochodzą z trzech faz osadniczych. Pierwszą reprezentują mało charakterystyczne ułamki naczyń grubościennych kultury lendzielskiej (wraz z nimi występują zabytki krzemienne), drugą — ceramika tzw. horyzontu konradowskiego z roku 1231 (lub także 15 lat późniejszych), trzecią — sporadyczne okazy z początku w. XIV.

Ceramika horyzontu konradowskiego to cienkościenna, w pełni toczone na kole naczynia typu IV i VI (garnki smukłe i przysadziste) oraz VIII (okazy z cylindryczną szyjką.). Sporadycznie występuje na nich zielonkawa polewa.

Niektóre fragmenty naczyń z początku w. XIV (m.in. miseczka z polewą) mogą się wiązać z okresowym użytkowaniem grodziska i sąsiedniej jaskini przez ukrywającego się tu Łokietka, prawnuka Konrada Mazowieckiego.

POBORSZÓW, pow. Koźle

Konserwator Zabytków Archeologicznych w Opolu

Badania prowadzili mgr mgr Sylwia Wuszkan i Klemens Macewicz. Finansował WKZ w Opolu. Pierwszy sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna (IX w.).

Stanowisko zostało odkryte podczas inspekcji konserwatorskiej w br. na terenie wstępnych robót ziemnych. Położone jest około 500 m na północ od środka wsi Poborszów.

W trakcie podjętych badań ratowniczych odsłonięto i przebadano trzy jamy, będące śladami obiektów mieszkalnych. Zalegały one na głębokości 30—40 cm od współczesnej powierzchni użytkowej. Zawierały ceramikę wczesnośredniowieczną, kości zwierzęce, polepę i resztki palenisk w postaci przepalonych kamieni i węgli drzewnych. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie jednego z obiektów znaleziony został fragment kamienia żarnowego.

Badania powierzchniowe na terenie przylegających pól wykazały znaczny zasięg osady, co stwarza konieczność kontynuacji prac ratowniczych i zabezpieczających w przyszłym sezonie wykopaliskowym.

POZNAŃ — Stare Miasto
ul. Garbary 75/77

Muzeum Archeologiczne w Poznaniu

Badania prowadził mgr Włodzimierz Błaszczyk. Pierwszy sezon badań. Finansował Konserwator Zabytków m. Poznania. Osada wczesnośredniowieczna i lokacyjne miasto średniowieczne.

Prace wykopaliskowe prowadzone były w północno-wschodniej części Starego Miasta, przy kościele poddominikańskim, w rejonie osady św. Gotharda. Pierwsze badania w tym rejonie przeprowadzono w latach 1950—1960 pod kierunkiem prof. dr Jana Żaka.

Przekopano 335 m², stwierdzono zasięg wczesnośredniowiecznej osady św. Gotharda, odkryto rzut poziomy wirydarza i klasztoru dominikańskiego — najstarszej budowli murowanej lewobrzeżnego Poznania oraz ustalono przebieg murów i lokalizacji baszt obronnych miasta lokacyjnego.

Osada wczesnośredniowieczna

Stwierdzony został północny zasięg najstarszej osady wczesnośredniowiecznej (XI—XIII w.). W ćw. IV, ar 13, na głębokości 2,5 m poniżej obecnego poziomu terenu odsłonięto ostatni dom o kształcie prostokątnym. W jego obrębie znaleziono kości zwierzęce, ułamki naczyń całkowicie obtaczanych, typowych w Poznaniu dla XII wieku. W ćw. IV, ar 14, na głębokości 2 m poniżej obecnego poziomu odkryto 6 głazów granitowych ułożonych na osi wschód — zachód, które mogą być interpretowane jako fundament dla kościoła pod wezwaniem św. Gotharda (XII w.). Od strony wschodniej domniemanego romańskiego kościoła, tam gdzie powinna znajdować się absyda, (ar 24 i 33) odkryto w warstwie wczesnośredniowiecznej bruk średniej wielkości kamieni granitowych. Przypuszcza się, że stanowił on plac targowy, w ćw. II i IV, ar 17 i ćw. I ar 36, odkryto cmentarzysko rzędowe z XII — XIII w. odsłonięto 15 szkieletów usytuowanych głowami w kierunku zachodnim. Przy większości pochówków zachowały się ślady trumien. W grobie kobiecym znaleziono dwa kabłączki skroniowe z XII—XIII w.

Wirydarz i klasztor wczesnogotycki

W ćw. II, ar 13 odsłonięto północny fragment muru i przylegającej do niego posadzki wirydarza zbudowanego w latach 1244—1253. Mur o sze-